

Socialdepartementet
Dnr: S2023/02604

Remissvar – Effektiv och behovsbaserad digital vård Ds 2023:27

Sveriges Arbetsterapeuter har tagit del av promemorian.

Sveriges Arbetsterapeuter organiserar den absoluta majoriteten arbetsterapeuter i yrkesverksam ålder i Sverige. Vi tillvaratar och driver arbetsterapeutens yrkesmässiga och fackliga intressen. Med en hög representativitet kan vi som organisation föra arbetsterapiens och arbetsterapeuters talan i Sverige och internationellt.

Promemorian innehåller förslag som syftar till att säkerställa att primärvård som ges av digitala vårdgivare bättre kan integreras och samordnas med övrig primärvård samt se till att digitala vårdtjänster ges efter behov och främjar kostnadseffektivitet. Promemorian innehåller även ett antal rekommendationer som regionerna med bibehållen rådighet kan välja att följa för ett mer tydligt och sammanhållet hälso- och sjukvårdssystem.

Sveriges Arbetsterapeuter anser förslagen överlag vara positiva och ställer sig särskilt positiva till den anknytning till forskningsbehov som görs i utredningen, där det konstateras att regeringen bör – inför kommande forskningsproposition för åren 2025–2028 – anvisa medel för att möjliggöra forskning inom digitala tjänster och distanskontakter i primärvård och övrig öppen vård.

Sveriges Arbetsterapeuter vill även lämna följande synpunkter. Det är mycket viktigt att den digitala tekniken inte exkluderar målgruppen. Vi vet redan idag att många står utanför det digitala samhället.

Sveriges Arbetsterapeuter har som enda professionsförbund inskrivet i sina kompetensbeskrivningar just digital kompetens. Kunskap och förståelse om hur digitaliseringen påverkar människor och våra möjligheter att fungera i ett allt mer digitaliserat vardags- och samhällsliv kräver en specialiserad form av kompetens. Den kompetensen har arbetsterapeuter.

Arbetsterapeuter har kompetens att bedöma de färdigheter och förmågor som krävs av människor för att delta i digitala aktiviteter men även vad som behövs för att skapa en tillgänglig digital miljö. Det vill säga arbetsterapeuten har i sin professionsutövning förutsättningar för att kunna förstå *på vilket sätt* tekniken ställer krav på förmåga hos människan samt hur eventuella svårigheter i teknikanvändning kan överbryggas. Arbetsterapeuter kan alltså bidra med både bedömning och anpassning av digitala produkter på individnivå. Detta är kompetenser som

arbetsterapeuter även kan bidra med i utvecklingsprocesser av digitala system, verktyg och tjänster av relevans för samhället i allmänhet och människor i synnerhet.

Utifrån de förslag som skrivs fram i utredningen framgår att *Digitala förmågor bör ingå som obligatoriska moment i examensbeskrivningarna till relevanta medicinska grundutbildningar.*

Utredningen gör i avsnitt 9.4 bedömningen att förmågan att använda digitala verktyg för att möjliggöra vård genom distanskontakt bör ingå som obligatoriska moment i examensbeskrivningarna till relevanta medicinska grundutbildningar, men det specificeras inte vilka som skulle omfattas annat än sjuksköterskor. Det skulle enligt utredningen bidra till att studenter som erhåller examen ges bättre förutsättningar att möta patienter digitalt i sin yrkesroll. Detta anser vi mycket positivt, men vi finner det ytterst anmärkningsvärt att arbetsterapeuter som profession inte inkluderas tydligt här, vare sig när det gäller att definieras i de medicinska grundutbildningarna som skulle omfattas eller när det gäller arbete med digital tillgänglighet, då vi är det enda professionsförbund som faktiskt har definierat och beskrivit vad digital kompetens innebär. Utbildningen till arbetsterapeut inkluderar digital kompetens och digital tillgänglighet och vi har dessutom på ett mycket tydligt sätt inkluderat denna kompetens i arbetsterapeutens kompetensbeskrivningar.

Vi ser fram emot att kunna bidra betydligt mer i det fortsatta arbetet framåt mot en digital välfärd för alla!

Ida Kämlin
Förbundsordförande
Sveriges Arbetsterapeuter